

Sundhedsnetværkets inputs til Danmarks nye udviklingspolitiske strategi

Danmark skal have en ny udviklingspolitisk strategi. Vi vil gerne slå et slag for, at Danmark skal gå forrest på verdensplan og bruge den nye strategi til at sætte dagsordenen for global sundhed som et mål i sig selv og som middel til bæredygtig udvikling. Sundhed er vigtig i sig selv og samtidig helt afgørende for at reducere fattigdom og skabe vækst og bæredygtig udvikling.

Netop Danmark skal arbejde for sundhed, fordi Danmark har stor ekspertise på området og årelang erfaring, der viser, at Danmark er i stand til at skabe gode og livsvigtige resultater inden for global sundhed. Danmark har en enestående strategisk styrkeposition inden for sundhed i det internationale udviklingssamarbejde. Vi udmærker os blandt andet ved at have aktører på tværs af forskning, det private erhvervsliv, NGO'er og ikke mindst det statslige system der leverer sundhedsindsatser i verdensklasse. Den erfaring kan vi bruge internationalt til at tage lederskab på at forbedre global sundhed. Sundhedsområdet er et område, hvor vi kan gøre en forskel.

I det følgende vil vi kort underbygge, hvorfor og hvordan vi synes, at sundhed skal indarbejdes i den nye udviklingspolitiske strategi.

Sundhed er afgørende for bæredygtig og økonomisk udvikling i udviklingslande

Med indgåelse af 2030-Dagsordenen og de 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling sidste efterår, forpligtede Danmark sig til at bidrage til fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling for hele verden.

Verdensmål nr. 3 handler om at sikre sunde liv og fremme trivsel for alle mennesker.

Det er et afgørende mål fordi retten til sundhed er helt grundlæggende, og dårligt helbred er værst for de, som i forvejen intet har. Hertil kommer, at en sund befolkning er en forudsætning for at skabe bæredygtig udvikling og økonomisk vækst: Gentagne undersøgelser viser, at sunde mennesker er langt bedre i stand til at gennemføre uddannelser, varetage et arbejde, kæmpe for deres rettigheder, skabe innovation og økonomisk vækst.

Dette reflekteres i statistikkerne, som viser, at der er sammenhæng mellem sundhed og muligheder for økonomisk vækst. Dårlig sundhed i befolkningerne har store økonomiske konsekvenser for verdens fattigste lande. Udvalgte eksempler illustrerer pointen:

- Afrika taber 11 % af deres BNP pga. fejlnæring.
- Spædbarns- og mødredødeligheden er vurderet til at koste 15 milliarder USD årligt i tabt arbejdskraft.
- Lande, som er hårdt ramt af hiv, oplever en BNP-nedgang pr. capita på cirka 1% i årlig vækst [WHO, 2016]
- Ikke smitsomme sygdomme (NCDs) koster 500 milliarder USD om året. For de fattigste lande betyder det et tab på 4 % af BNP, og i Afrika sendes 100 millioner mennesker årligt ud i fattigdom på grund af NCDs.

Til sammenligning viser tallene også, at det kan betale sig at investere i en befolknings sundhed. Det estimeres således, at der er et udbytte på investeringer i sundhedssektoren på cirka 20 kroner per krone investeret.

Derfor skal Danmark fortsat støtte udviklingen af *bæredygtige og robuste sundhedssystemer*, som sikrer *universel adgang til primær- samt hospitals sektoren i verdens fattigste lande*. Dette vil mindske risikoen for epidemier og øge modstandsdygtigheden mod fremtidige helbredsudfordringer og kriser. Dette skal blandt andet ske vha. en fastholdelse og udbygning af de sundhedssektorprogrammer, som Danmark allerede nu implementerer i flere lande.

Sundhed er afgørende for humanitære indsatser

Når kriser raser og humanitære katastrofer indtræffer, bryder sundhedssystemer skræmmende hurtigt sammen. Desværre tager det typisk år at bygge dem op igen – hvis de nogensinde bliver det – hvilket selvsagt har overvældende negative konsekvenser for de berørte befolkningers sundhed og, ultimativt, overlevelsesmuligheder. Særligt piger og kvinder er udsatte i disse situationer. Det estimeres at ca. 60% af alle tilfælde af mødredødelighed finder sted i humanitære krisesituationer og skrøbelige stater/områder.

Prioritering af sundhed er således helt centralt i de humanitære indsatser, både som enkeltstående indsatser og i koordination med andre sektorelle indsatser. Men disse indsatser er skrøbelige og i fare for at blive tabt, hvis ikke de bliver vedligeholdt igennem et fornyet og styrket global partnerskab, hvor Danmark kan spille en ledende rolle.

Danmark bør indtænke sundhedsindsatser, herunder på det seksuelle og reproduktive område, som en af hovedprioriteterne i skrøbelige lande og i konflikt og nødsituationer. Dette bør reflekteres i den nye udviklingspolitiske strategi.

Sundhed er et mål i sig selv og afgørende for andre indsatser

For at sikre, at investeringer i sundhed har mest mulig effekt, er det afgørende, at investeringerne tænkes tværsektorielt og integreret. Sundhedsinvesteringer og tiltag skal tænkes sammen med integration af forskellige sektorer - herunder økonomiske og sikkerhedsmæssige sektorer samt energi-, miljø-, ernærings-, beskæftigelses-, uddannelses-, landbrugssektoren - og tage højde for faktorer som urbanisering. Silo-sektor tankegangen er (heller) ikke effektiv på sundhedsområdet!

For eksempel er der resultater at hente i forhold til at samtænke indsatser på sundheds- og miljøområdet. Erfaringer fra lavindkomstlande viser, at sunde befolkninger også udvikler strategier indenfor energi, landbrug og vandressurser, der beskytter miljøet.

I samme åndedrag kan det nævnes, at en sund befolkning oftere vælger en sund diæt, som samtidig er essentiel for at opnå målet om mindre udledning af drivhusgasser – hvilket er påvist af danske forskere. Her vil kvinder, der som forbrugere foretager mere end 80% af valgene, også være særligt gode til at træffe miljørigtige valg. Ikke mindst er det i en sund befolkning med adgang til sundhedsydelse muligt at planlægge graviditet, hvilket er afgørende for børns og kvinders sundhed, samt for at holde befolkningstilvæksten på et niveau, der kan understøttes økonomisk og socialt.

Men også i vækstøkonomier, hvor danske aktører og virksomheder engagerer sig, er der gevinster at hente ved at investere i sundhed. Med et sundt arbejdsmarked, og ved at virksomhederne selv investerer i medarbejdernes sundhed, skabes der gode arbejdsvilkår for trivsel og vækst. Det er et spørgsmål om rettigheder – men det styrker også bundlinjen, at virksomheder investerer i deres medarbejders sundhed.

Vi håber, at det ud fra det ovenstående står klart hvorfor vi mener at Danmark med den nye udviklingspolitiske strategi bør gå forrest i arbejdet med global sundhed.

Vi står naturligvis til rådighed for spørgsmål og uddybninger.

Venlig hilsen,

Medlemmer af Sundhedsnetværket – et fagligt netværk for danske civilsamfundsorganisationer og institutioner, der arbejder med og for global sundhed.

Den danske NCD alliance

En alliance mellem Diabetesforeningen og Kræftens Bekæmpelse

METROPOLITAN
UNIVERSITY COLLEGE

METROPOL

GLOBAL NUTRITION & HEALTH

